

7 Lund kommun

I Lund invigdes 2016 Råbysjön som är en del av rekreationsområdet Råby sjöpark. Sjön är 2,6 hektar stort och har dimensionerats för att tillsammans med omgivande ängsmark kunna fördröja ett 100-årsregn från ett 174 hektar stort avrinningsområde. Sjön är större till ytan än vad som krävdes för att bara ta hand om dagvatten och med en landskapspark runt omkring har den både funktion och attraktion i området. (VA SYD, 2017b)

7.1 Biokol i växtbäddar vid Råby Kajpromenad

Bakgrund till projektet

I sydöstra delen av Lund byggs ett nytt bostadsområde och för att hantera dagvattnet har en damm anlagts. Invid denna damm har en kajpromenad byggts för att erbjuda rekreation och bli en mötesplats för de boende (Figur 9). På kajpromenaden har Lindar (*Tilia europea* "Euchlora") planterats i tre växtbäddar och för projektets räkning har effekten på trädens vitalitet efter tillsats av biokol studerats.

Att skapa en attraktiv miljö tidigt i ett nybyggt område ger platsen karaktär och de boende får en mötesplats som kommer att skapa ett nav när området runt omkring bebyggs. Området blir attraktivare för de som kan tänkas flytta dit. Att skapa så goda förutsättningar som möjligt för träden har varit centralt eftersom de är i fokus i konstruktionen. Platsen ligger i en svag svacka och på tidigare jordbruksmark. Det betyder att jorden är näringsrik och lerhaltig. Utan bearbetning blir den tung och tät.

Figur 9. Foton från Råby Kajpromenad (foto: Ann-Mari Fransson & Anna Levinsson).

Organisering

Initiativet till studien har tagits av Tekniska förvaltningen, Park och natur kontoret, Lunds Kommun och projektledare där har varit Nina Lindegard. SLU har sökt och fått finansiering för att studera biokolets inverkan på trädens etablering och jordens egenskaper som markfuktighet och temperatur.

Park och natur kontoret har planerat, ritat och projekterat platsen. De har även finansierat konstruktionen och etableringen av träden. Själva planeringen utfördes av Svevia. SLU har varit ansvariga för försöksupplägg och instrumentering för mätningarna samt bekostat nedlagd forskningstid.

Teknisk utformning

Träden som är lindar står i tre olika växtbäddar av något olika storlek. Marken runt växtbäddarna är hårdgjord och på ytan i växtbädden ligger grovt grus. Den hårdgjorda ytan är formad som en kajpromenad och tillverkad av betong. Bäddarna är indelade i sektioner som har behandlats med olika andel biokol. Markfuktigheten och temperaturen mäts kontinuerligt i jorden och markvatten samlas in regelbundet via nedgrävda undertryckslysiometrar och trädens utveckling och vitalitet mäts årligen.

Träden sköts enligt Lunds kommuns standard och bevattnas initialt via tree-gaters. Trädens tillväxt och jordens egenskaper följs även fortsättningsvis av forskarna från SLU.

Erfarenheter och lärdomar

Installation av teknisk utrustning för forskningsändamål i samband med konstruktion av en växtbädd tar mycket tid eftersom en högre grad av försiktighet krävs. Bristande kommunikation mellan entreprenören och SLU rörande den skyddsutrustning (id06) som krävdes för att beträda området gav upphov till förseningar i projektet.

Kontaktuppgifter

Ann-Mari Fransson, SLU

E-post: Ann-Mari.Fransson@slu.se

Anna Levinsson, SLU

E-post: Anna.Levinsson@slu.se

Nina Lindegaard, Lund kommun

E-post: nina.lindegaard@lund.se